

DEN PEDAGOGISKA MILJÖN OCH DET FÖRUTSÄTTNINGSLÖSA MATERIALET

Det förutsättningslösa materialet utgör grunden i den pedagogiska miljön medan färdigt material fungerar som komplement för att skapa ytterligare dimensioner i barnens lek.

I Lpfö98/rev16, s.9 står bland annat följande om den pedagogiska miljön i förskolan: "Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande".

ÖPPEN För oss på Ektorps skolenhets förskolor innebär en **öppen** miljö att vi som arbetar på förskolan har ett tillåtande förhållningssätt gentemot barnen och deras göranden i miljön. Med andra ord ska miljön vara tillgänglig för barnen, rent fysiskt samt att de ska kunna gå in med öppet sinne. De ska känna att de kan göra det som faller dem in, att det finns få begränsningar, de ska kunna förhandla kring miljöns innehåll exempelvis kunna flytta material mellan olika stationer/mötesplatser. En öppen miljö innebär för oss också en miljö i ständig förändring, en miljö som inte är statisk utan som förändras tillsammans med barnen utifrån deras intressen och behov. Vi menar även att vi ska synliggöra miljöns uppbyggnad och innehåll för barnen på ett tydligt och konkret sätt.

INNEHÅLLSRIK En **innehållsrik** miljö för oss innebär att det finns många olika stationer/mötesplatser för olika göranden som väcker barnens tankeprocesser och som i sin tur leder till utforskande och kreativa utmaningar. Alla sinnen skall kunna stimuleras genom användandet av olika slags material. För att hålla kvar barnens intresse och motivation byts materialet ofta ut likväl skall vi säkerställa att det i största möjliga mån är deras material, det vill säga material som de får använda på sina egna premisser.

Vi tar hänsyn till mångfalden i en barngrupp vilket innebär att det skall finnas något för varje enskild individ. Vi lägger stort fokus på användandet av ett förutsättningslöst material. Då materialet kan användas på många olika sätt och till olika saker menar vi att materialet i sig är innehållsrikt.

INBJUDANDE En **inbjudande** miljö för oss handlar om att vi pedagoger skall vara goda förebilder som ser barnen, är respektfulla, positiva och glada. Vi ser barnen som kompetenta och tror på deras förmågor. Genom att vara medforskande pedagoger och visa genuint intresse för dem och deras göranden bidrar vi till en trygg och inbjudande miljö. Då vi tror på barnens förmågor och lägger stor vikt vid barnens medinflytande i miljön lär vi samtidigt barnen att ta ansvar för att vårda sin miljö på förskolan. Rent fysiskt är en inbjudande miljö för oss en miljö som stimulerar barnens sinnen och kreativitet. Ljus- och ljudsättning är något vi arbetar medvetet med för att förstärka och skapa en än mer inbjudande miljö.

Utifrån ovannämnda forskning gällande den pedagogiska miljön och det förutsättningslösa materialet arbetar vi på följande sätt:

- ✓ Vi utformar den pedagogiska miljön på barnens nivå och utefter deras intressen och behov vilket möjliggör att barnen kan vara så självgående som möjligt. Utformandet av den pedagogiska miljön sker genom kommunikation barn och pedagoger emellan.
- ✓ Vi pedagoger är lyhörda för barnens intressen och vad de ger uttryck för, därmed kan vi avgöra när miljön behöver förändras, när material behöver uppdateras, läggas till eller tas bort.
- ✓ Vi erbjuder en rik miljö där barnen har tillgång till många olika typer av aktiviteter och material och där vi skapar rum i rummen samtidigt som miljön är flexibel och tillåtande, dvs att barnen får möjlighet att flytta och blanda material.
- ✓ Vi tar medvetna beslut gällande val av material. Ett material som skapar nyfikenhet och lust samt bidrar till kreativitet och utforskande.
- ✓ Det förutsättningslösa och könsneutrala materialet utgör grunden i den pedagogiska miljön. Färdigt material som signalerar ett visst användningsområde kan dock skapa ytterligare dimensioner i utforskandet av det förutsättningslösa materialet om det används på ett medvetet sätt. Vi anser att en kombination av ovanstående material skapar de mest gynnsamma förutsättningarna för barns utforskande, kreativitet och lärande. Vi ser också att användandet av det förutsättningslösa materialet särskilt gynnar språkutvecklingen då barnen måste kommunicera sinsemellan om dess funktion och betydelse i leken.
- ✓ I vårt arbete med den pedagogiska miljön arbetar vi också med hållbar utveckling. Detta kommer till uttryck dels genom att vi använder oss av återbruksmaterial och dels genom att vi påvisar återanvändandet av spill/restmaterial.
- ✓ Vi har pedagogiska miljömöten var tredje vecka där en pedagog från respektive avdelning medverkar. Vid dessa möten diskuteras den pedagogiska miljön och dess utformning. Relevant litteratur diskuteras även den och knyts an till verksamheten. Studiebesök planeras in efter behov för att inhämta kunskap och inspiration.

För att kunna ge förutsättningar för ovannämnda arbetssätt och skapa ytterligare dimensioner till barns utforskande är digitala hjälpmedel såsom projektorer, ljusbord, overhead ett nödvändigt komplement.